

**Sygn. akt III Ns 92/18**

**POSTANOWIENIE**

Dnia 4 grudnia 2020 r.

**Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie Wydział III Cywilny**

w składzie

**Przewodniczący** SSR Justyna Barczyk-Swalska

**Protokolant** sekretarz sądowy Karolina Skiba

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2020 r. w Szczecinie

na rozprawie

**sprawy z wniosku** L. K. (1)

**przy udziale** Z. K. (1)

o podział majątku wspólnego

**postanawia:**

I. ustala, iż w skład majątku wspólnego L. K. (1) i Z. K. (1) wchodzi następujące składniki:

a) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego wraz z wkładem budowlanym położone w S. przy ul. (...) o pow. 49,60 m<sup>2</sup> o wartości 260.000 złotych (dwustu sześćdziesięciu tysięcy złotych), znajdujące się w zasobach mieszkaniowych Spółdzielni Mieszkaniowej (...),

b) prawo własności lokalu mieszkalnego położonego przy ul. 9 maja 19/14 w S. o pow. 26,79 m<sup>2</sup> stanowiącego odrębną nieruchomość, dla którego prowadzona jest księga wieczysta nr (...) przez Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie X Wydział Ksiąg Wieczystych, o wartości 129.000 złotych (stu dwudziestu dziewięciu tysięcy złotych) wraz z udziałem do (...) w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali,

c) kwota 4.000 zł (cztery tysiące złotych) stanowiąca równowartość samochodu osobowego marki O. (...) o nr rej. (...),

II. dokonuje podziału majątku wspólnego L. K. (1) i Z. K. (1) w następujący sposób:

a) składniki majątku wspólnego opisane w punkcie I lit. a i c przyznaje uczestnikowi Z. K. (1),

b) składnik majątku opisany w punkcie I lit. b przyznaje wnioskodawczyni L. K. (1),

III. tytułem dopłaty zasądza od uczestnika Z. K. (1) na rzecz wnioskodawczyni L. K. (1) kwotę 67.500 złotych (sześćdziesięciu siedmiu tysięcy pięciuset złotych) płatną jednorazowo w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności,

IV. oddala wnioski w pozostałym zakresie,

V. koszty postępowania związane z własnym udziałem w sprawie każda ze stron ponosi we własnym zakresie,

VI. nakazuje pobrać od uczestnika Z. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 4.631,25 złotych (czterech tysięcy sześciuset trzydziestu jeden złotych dwudziestu pięciu groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt III Ns 92/18

## UZASADNIENIE

W dniu 19 lutego 2016 roku L. K. (1) wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego jej i Z. K. (1) w postaci spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) o pow. 49,60 m<sup>2</sup> wraz z przynależnymi dwiema piwnicami i wyposażeniem o wartości szacunkowej 304.000 złotych, prawa własności do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. 9 maja 19/14 w S. o pow. 26,79 m<sup>2</sup> wraz z wyposażeniem i o wartości 126.000 złotych oraz samochodu osobowego marki O. (...) o nr rej. (...) o wartości 9.000 złotych. Zawniosowała o dokonanie podziału majątku wspólnego poprzez przyznanie pierwszego mieszkania i samochodu osobowego uczestnikowi, zaś drugiego mieszkania wnioskodawczyni, z odpowiednimi spłatami w wysokości do 1/2 części.

W uzasadnieniu swojego żądania wnioskodawczyni wskazała, iż w dniu 7 października 1989 roku w S. strony zawarły związek małżeński. W trakcie jego trwania nabyły prawa własności do ww. nieruchomości i samochodu. W dniu 20 stycznia 2014 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie X Wydział Cywilny Rodzinny w sprawie o sygn. akt X RC 1463/13 rozwiązał związek małżeński stron. Od tego czasu uczestnik zajmuje mieszkanie przy ul. (...) w S. i korzysta z samochodu osobowego, zaś wnioskodawczyni mieszka w lokalu położonym przy ul. 9 maja 19/14 w S..

W odpowiedzi na ww. wniosek uczestnik Z. K. (1) nie zakwestionował zasadności wniosku i przystał na zaproponowany przez wnioskodawczynię sposób podziału majątku wspólnego. Uczestnik zakwestionował jedynie wartość poszczególnych składników majątku.

Pismem z dnia 24 maja 2017 roku wnioskodawczyni cofnęła swój wniosek o podział majątku w zakresie wyposażenia obu mieszkań (k. 81 akt).

Wobec powyższego postanowieniem z dnia 26 października 2017 roku Sąd umorzył postępowanie w części, tj. w zakresie podziału ruchomości poza samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej. (...) (k. 116 akt).

W piśmie procesowym z dnia 17 października 2017 roku wnioskodawczyni zgodziła się na zaproponowaną przez uczestnika wartość mieszkania położonego przy ul. 9 maja 19/14 w S. na kwotę 120.000 złotych i wartość samochodu osobowego marki O. (...) o nr rej. (...) oszacowaną na kwotę 4.000 złotych (k. 93 akt).

Pismem procesowym z dnia 1 czerwca 2018 roku uczestnik Z. K. (1) zakwestionował zgodnie ustaloną wcześniej wartość lokalu mieszkalnego położonego przy ul. 9 maja 19/14 w S. i wniósł o jego wycenę przez biegłego sądowego z zakresu wyceny nieruchomości.

Pismem procesowym z dnia 4 czerwca 2020 roku wnioskodawczyni przedstawiła swoje ostateczne stanowisko w sprawie, w którym wskazała, iż wnosi o ustalenie, iż w skład majątku wspólnego zamiast samochodu osobowego marki O. (...) o nr rej. (...) o wartości 4.000 złotych, wchodzi jego równowartość, tj. kwota 4.000 złotych, albowiem uczestnik sprzedał ww. pojazd. Jednocześnie wnioskodawczyni wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego poprzez przyznanie na jej rzecz mieszkania przy ul. (...) w S. o wartości 233.500 złotych, zaś na rzecz uczestnika mieszkania przy ul. (...) w S. o wartości 115.700 złotych, z odpowiednimi spłatami tytułem wyrównania udziałów oraz o przyznanie na rzecz uczestnika kwoty 4.000 złotych tytułem równowartości sprzedanego pojazdu. Wnioskodawczyni wniosła jednocześnie o zasądzenie od uczestnika kosztów procesu. Dodatkowo wskazała, że miałyby możliwość, aby jednorazowo spłacić udział uczestnika w majątku wspólnym.

Pismem z dnia 31 sierpnia 2020 roku złożonym na rozprawie w dniu 2 września 2020 roku, uczestnik wniósł o ustalenie, że poczynił nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 12.696,59 złotych i wniósł o

zasądzenie od wnioskodawczyni na swoją rzecz kwoty 6.348,30 złotych tytułem zwrotu połowy poniesionych przez siebie nakładów na majątek wspólny stron po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej. Uczestnik wskazał, iż poniósł nakłady na mieszkanie przy ul. (...) w S. związane z remontem łazienki w wysokości 10.877 złotych, z wymianą okna w wysokości 1.450,44 złotych i położeniem wykładziny w kwocie 369,15 złotych, łącznie 12.696,59 złotych.

Na rozprawie w dniu 2 września 2020 roku uczestnik podtrzymał, iż chce otrzymać mieszkanie przy ul. (...) w S. i że ma możliwość spłaty uczestniczki w kwocie 45.000 złotych lub więcej.

### **Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:**

W dniu 7 października 1989 roku w S. L. K. (2) zawarła ze Z. K. (1) związek małżeński. Po ślubie wnioskodawczyni przyjęła nazwisko męża – K..

Bezsporne, a nadto dowód:

- kserokopia wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 stycznia 2014 roku, k. 8, 70;

W trakcie trwania ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej strony nabyły:

- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) o pow. 49,60 m<sup>2</sup> składającego się z dwóch pokoi, kuchni, przedpokoju i łazienki,

- prawo własności do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. 9 maja 19/14 w S. o pow. 26,79 m<sup>2</sup> składającego się z 1 pokoju, łazienki, przedpokoju z wnęką kuchenną, dla którego prowadzona jest księga wieczysta nr (...) przez Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie X Wydział Ksiąg Wieczystych,

- samochód osobowy marki O. (...) o nr rej. (...), o wartości 4000 zł.

Samochód cały czas użytkował Z. K. (1), a następnie w sierpniu 2018 r. go sprzedał.

Bezsporne, a nadto dowód:

- kserokopia umowy sprzedaży z dnia 29 kwietnia 2011 roku, k. 9-11;

- zaświadczenie ze Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. z dnia 15 lutego 2016 roku, k. 12-12 verte, 20;

- kserokopia dowodu rejestracyjnego pojazdu, k. 13;

- wydruk z księgi wieczystej nr (...), k. 65-69;

- kserokopia decyzji Prezydenta Miasta S. z dnia 7 grudnia 2006 roku, k. 82;

- odpis księgi wieczystej nr (...), k.83-83 verte;

- zeznania wnioskodawczyni- k. 423-424

- zeznania uczestnika – k. 424-425.

W dniu 20 stycznia 2014 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie X Wydział Cywilny Rodzinny wyrokiem wydanym w sprawie o sygn. akt X RC 1463/13 rozwiązał poprzez rozwód związek małżeński stron, bez orzekania o winie.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 11 lutego 2014 roku.

Bezsporne, a nadto dowód:

- kserokopia wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 stycznia 2014 roku, k. 8, 70;

Wartość rynkowa spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w S. według stanu na dzień 11 lutego 2014 roku i według cen na grudzień 2017 roku wynosiła 206.700 złotych. W opinii nie zostały uwzględnione nakłady poczynione na remont łazienki po dacie 11 lutego 2014 roku.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego z zakresu (...) z grudnia 2017 roku, k. 124-159;

Wartość rynkowa spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w S. według stanu i cen obowiązujących w lipcu 2019 roku wynosi 233.500 złotych, zaś według cen obecnych 260.000 złotych.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego z zakresu (...) z lipca 2019 roku, k. 253-292;

- uzupełniająca opinia biegłego sądowego z zakresu (...) z lutego 2020 roku, k. 318-327;

- aktualizacja do wyceny, k. 412-413

Wartość rynkowa prawa własności do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. 9 maja 19/14 w S. według stanu na dzień 11 lutego 2014 roku i według cen na lipiec 2019 roku wynosi 115.700 złotych.

Wartość rynkowa prawa własności do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. 9 maja 19/14 w S. według stanu na dzień 28 maja 2019 roku i według cen na lipiec 2019 roku wynosi 115.700 złotych, zaś według cen obecnych 129.000 złotych.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego z zakresu (...) z lipca 2019 roku, k. 201-252;

- uzupełniająca opinia biegłego sądowego z zakresu (...) z lutego 2020 roku, k. 318-327;

- aktualizacja do wyceny, k. 412-413

L. K. (1) pracuje jako pracownik cywilny w Komendzie Miejskiej Policji w S.. Z tego tytułu osiąga zarobki w wysokości średnio 3.000 zł netto miesięcznie. Poności koszty zwykłego utrzymania, w tym 300 zł tytułem czynszu, nie ma zobowiązań ani wierzytelności. Nie posiada majątku innego poza stanowiącym przedmiot postępowania. Nie posiada nikogo na utrzymaniu ani innych źródeł zarobkowania. Wraz ze Z. K. (1) ma dwóch dorosłych synów (w wieku 26 lat i 30 lat), którzy utrzymują się samodzielnie.

Od lipca 2013 r. L. K. (1) mieszka sama w mieszkaniu przy ul. (...) w S., które zakupiła wspólnie z byłym mężem 9 lat temu w celu zapewnienia lokum dla jednego z synów. Mieszkanie zostało wyremontowane w czasie małżeństwa staraniem obojga małżonków. Przedtem L. K. mieszkała z całą rodziną w mieszkaniu przy ul. (...) w S..

Obecnie L. K. (1) posiada oszczędności w kwocie 98.400,37 zł oraz ma uprawnienia do ubiegania się o pożyczkę w Koleżeńskiej Kasie (...) Pożyczkowej w kwocie 19.190 zł.

Dowód:

- zeznania wnioskodawczyni – k. 423-424

- zaświadczenie z dnia 02.09.2020 r. – k. 418

- zestawienie depozytów – k. 416

- historia rachunku - 417

- zaświadczenie o zarobkach wnioskodawczyni, k. 15, 19;

Z. K. (1) pracuje w (...) Przedsiębiorstwie (...). Z tego tytułu osiąga zarobki średnio 2700-3800 zł netto miesięcznie. Ponosi koszty zwykłego utrzymania, w tym 315 zł tytułem czynszu, nie ma zobowiązań ani wierzytelności. Nie posiada majątku innego poza stanowiącym przedmiot postępowania. Nie posiada nikogo na utrzymaniu ani innych źródeł zarobkowania.

Z. K. mieszka w mieszkaniu przy ul. (...) w S., które zakupił wspólnie z byłą żoną w 1994 r. Mieszkanie małżonkowie wykończyli wspólnie.

Obecnie Z. K. (1) posiada oszczędności w kwocie 62.816,99 zł

Dowód:

- raport z obrotów na koncie – k. 420

- przesłuchanie wnioskodawczyni L. K. (1), k. 423-424

- przesłuchanie uczestnika Z. K. (1), k. 424-426.

L. K. (1) w dniu 20 lipca 2013 r. wyprowadziła się z mieszkania przy ul. (...) w S. w związku z pogłębiającym się konfliktem z mężem Z. K. (1). Po wyprowadzce L. K. (1) nie wносиła o dopuszczenie do zamieszkiwania w lokalu przy ul. (...). Każde z byłych małżonków ponosiło koszty utrzymania mieszkania, w którym zamieszkiwali wraz z kosztami utrzymania lokali w stanie niepokorszonym, dokonując stosownych napraw i remontów.

(...) byłych małżonków - S. K. i K. K. usamodzielnili się i zaspokajają swoje potrzeby lokalowe poza mieszkaniem rodziców. Krótko po wyprowadzce L. K. (1) obaj również wyprowadzili się z mieszkania.

Dowód:

- przesłuchanie wnioskodawczyni L. K. (1), k. 423-424

- przesłuchanie uczestnika Z. K. (1), k. 424-426.

### **Sąd Rejonowy zważył, co następuje:**

Wniosek okazał się uzasadniony.

Problematyka ustawowego ustroju majątkowego uregulowana została w przepisach od art. 31 do art. 46 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

Z mocy odesłania zawartego w przepisie art. 46 k.r.o. do podziału majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy o dziale spadku, tzn. art. 1035 - 1046 k.c. i art. 1070 i 1079 k.c., które odsyłają (art. 1035 .c. i 1070 k.c.) co do kwestii w nich nieuregulowanych do przepisów o współwłasności w częściach ułamkowych, tj. art. 210 - 221 k.c.

Zgodnie z art. 684 k.p.c. oraz art. 567 § 3 k.p.c. sąd z urzędu ustala skład i wartość spadku oraz majątku wspólnego. Zgodnie z art. 1037 § 1 k.c. dział spadku może nastąpić na mocy orzeczenia sądu na żądanie któregoś z spadkobierców.

W świetle przepisu art. 618 § 1 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c. w postępowaniu o zniesienie współwłasności sąd rozstrzyga także spory o prawo żądania zniesienia współwłasności i o prawo własności, jak również wzajemne roszczenia współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy.

Zgodnie z art. 210 § 1 k.c. każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności. Przepis art. 211 k.c. zastrzega dla takiego podmiotu prawo zniesienia współwłasności przez podział rzeczy wspólnej, chyba, że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości. Zgodnie z art. 212 § 2 k.c. rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Stosownie zaś do treści art. 212 § 3 k.c. jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. W razie rozłożenia dopłat i spłat na raty terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać lat dziesięciu. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd na wniosek dłużnika może odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych.

W rozpoznanej sprawie między wnioskodawczynią a uczestnikiem skład majątku oraz dopuszczalność zniesienia współwłasności składników majątku w postaci mieszkania przy ul. (...) w S., mieszkania przy ul. (...) w S. o wartości 115.700 złotych oraz samochodu osobowego marki O. (...) o nr rej. (...) o wartości 4.000 złotych nie była przedmiotem sporu.

Uczestnik postępowania kwestionował wartość obu ww. nieruchomości, w związku z czym konieczne było zasięgnięcie w tym zakresie opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny nieruchomości.

Złożone opinie biegłego sądowego K. B. zostały sporządzone rzetelnie i obiektywnie, zgodnie z zasadami wiedzy fachowej, charakteryzują się szczegółowością a wnioski z nich wyciągnięte poparte zostały szerokim uzasadnieniem. Opinie te stanowiły podstawę orzekania w sprawie. Nie były kwestionowane przez wnioskodawczynię. Zarzuty do opinii złożył uczestnik, jednak ich treść dotyczyła w stosowanej przez biegłego metodyki pracy przy ustaleniu wartości lokali. Biegły w opiniach uzupełniających jednak w sposób wyczerpujący odniósł się do wątpliwości i zarzutów uczestnika Z. K. (1). Opinie zostały wydane zgodnie ze sztuką, zaś obrona przez biegłego metodologia oszacowania wartości nieruchomości nie została skutecznie przez uczestnika obalona. Jeśli zaś chodzi o aktualizację wyceny złożoną przez biegłego, to mimo, iż nie do końca odpowiada ona rygorystycznym przepisom ustawy o gospodarce nieruchomościami, to Sąd uznał, iż odpowiada ona prawu i jest wiarygodna. Sąd uznał za zbędne zobowiązanie biegłego do złożenia pełnej aktualizacji wyceny obu nieruchomości.

Sąd zatem ustalił, iż wartość rynkowa spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w S. według stanu i cen obecnych wynosi 260.000 złotych, zaś wartość rynkowa prawa własności do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. 9 maja 19/14 w S. według stanu i cen obecnych wynosi 129.000 złotych.

W skład majątku wspólnego stron wchodził także samochód osobowy O. (...) o nr rej. (...). Został on jednak sprzedany po ustaniu małżeństwa przez uczestnika, zatem również ustalona zgodnie przez strony wartość samochodu – 4000 zł - podlegała podziałowi w niniejszym postępowaniu. Mimo, iż na chwilę podziału pojazd znajdował się już poza majątkiem wspólnym stron, to Sąd uznał, iż należy podzielić kwotę stanowiącą jego równowartość, albowiem nie została ona rozliczona pomiędzy stronami.

W związku z powyższym, Sąd w punkcie I sentencji postanowienia ustalił, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni L. K. (1) i uczestnika Z. K. (1) wchodzi spółdzielcze prawo własności do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) o pow. 49,60 m<sup>2</sup> o wartości 260.000 złotych, prawo własności do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. 9 maja 19/14 w S. o pow. 26,79 m<sup>2</sup> o wartości 129.000 złotych, dla którego prowadzona jest księga

wieczysta nr (...) przez Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie X Wydział Ksiąg Wieczystych, a także kwota 4.000 złotych stanowiąca równowartość samochodu osobowego marki O. (...) o nr rej. (...).

Sąd dokonał podziału majątku wspólnego stron przyznając na rzecz wnioskodawczyni prawo własności lokalu mieszkalnego położonego przy ul. 9 maja 19/14 w S. o pow. 29,79 m<sup>2</sup> o wartości 129.000 zł, a na rzecz uczestnika spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) o pow. 49,60 m<sup>2</sup> o wartości 260.000 złotych oraz kwotę 4.000 zł stanowiącą równowartość samochodu osobowego marki O. (...) o nr rej. (...).

Dokonując podziału majątku wspólnego Sąd miał na uwadze utrwalony przez strony sposób korzystania z ww. nieruchomości. Oba lokale służą obecnie do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, lokal przy ul. (...) w S. – wnioskodawczyni, zaś lokal przy ul. (...) w S. - uczestnika. Strony koncentrują w nich swoje centrum życiowe samodzielnie już od ponad 7 lat, nie podejmując w ogóle kwestii zmiany tej sytuacji. Mieszkanie przy ul. (...) jest co prawda mniejsze jednak znajduje się w atrakcyjnej lokalizacji – niemalże w centrum miasta, czego nie można powiedzieć o mieszkaniu przy ul. (...). Kawalerka ta znajduje się również w pobliżu miejsca pracy wnioskodawczyni. W przypadku gdyby lokal ten nie odpowiadał wnioskodawczyni, to ma ona możliwość jego sprzedaży, co w połączeniu z jednorazową spłatą jej udziału od uczestnika w kwocie 67.500 zł oraz oszczędnościami w kwocie prawie 100.000 zł pozwoli jej na ewentualny zakup większego mieszkania w innym, dowolnie wybranym przez nią miejscu. Jeśli zaś chodzi o lokal mieszkalny położony przy ul. (...) w S. to znajduje się on praktycznie poza miastem, na prawobrzeżu. Jest on utrzymywany w niepogorszonym stanie przez uczestnika, stąd Sąd uznał, iż powinien on przypaść właśnie jemu. Dodać należy, że wnioskodawczyni od początku wносиła o przyznanie na jej rzecz mieszkania położonego przy ul. 9-M., modyfikując swoje stanowisko w tej mierze praktycznie dopiero w piśmie z czerwca 2020 r.

Sąd przyznał również na rzecz uczestnika składnik majątku w postaci równowartości samochodu osobowego, albowiem to uczestnik z niego korzystał po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, a następnie go sprzedał. Z ceny za sprzedaż pojazdu uczestnik nie rozliczył się jednak z wnioskodawczynią.

Według obliczeń Sądu każdy z byłych małżonków po podziale składników majątku wspólnego winien otrzymać po 196.500 złotych (łącznie wartość majątku wspólnego 393.000 złotych : 2). Nie zaszyły bowiem podstawy do ustalenia, aby udziały stron w majątku wspólnym były nierówne. Uczestnikowi zostały przyznane składniki majątku o łącznej wartości 264.000 złotych, zaś wnioskodawczyni o wartości 129.000 złotych. W związku z powyższym, uczestnik powinien zapłacić wnioskodawczyni kwotę 67.500 złotych tytułem dopłaty do jej udziału. Kwota ta powinna być płatna w terminie jednego miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w przypadku opóźnienia w płatności. Sąd stanął na stanowisku, iż co do zasady spłata lub dopłata powinna być dokonana jednorazowo, ponieważ tylko w taki sposób zachowana jest jej realna wartość. Ustalając termin spłaty na okres jednego miesiąca Sąd miał na uwadze sytuację życiową i majątkową uczestnika. Uczestnik pracuje i osiąga dochody. Może z nich poczynić oszczędności. Nie spłaca kredytów i nie ma żadnych innych zobowiązań. Ma zatem możliwość spłacenia udziału wnioskodawczyni w określonym przez Sąd terminie, tym bardziej, że już obecnie dysponuje oszczędnościami w kwocie 62.816,99 zł – co potwierdził złożonym do akt Raportem z obrotów na koncie (k.420).

W kolejnym punkcie Sąd oddalił pozostałe wnioski stron, w tym wniosek uczestnika Z. K. (1) o rozliczenie nakładów na nieruchomość położoną przy ul. (...) w S. i wnioski dotyczące zasądzenia od strony przeciwnej kosztów postępowania.

Sąd oddalił wniosek uczestnika o rozliczenie nakładów poczynionych na remont lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w S. dokonanych przez niego w okresie od ustania wspólności do chwili podziału majątku wspólnego. Kierując się wytycznymi ujętymi w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2018 r. (III CZP 103/17) Sąd ustalił skład majątku wspólnego według chwili ustania wspólności majątkowej, a jego wartość według stanu tego majątku oraz cen w chwili dokonywania podziału.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w przytoczonym orzeczeniu stanowisko to - pomijając jego pozaprawną, ekonomiczną słuszność - jest trafne przede wszystkim ze względu na zasadę aktualności orzekania ustanowioną w art. 316 w związku

z art. 13 § 2 k.p.c. (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 22 września 1983 r. - zasady prawnej - III PZP 23/83, OSNCP 1984, Nr 4, poz. 44). Zważywszy że nie ma przepisu określającego chwilę miarodajną dla ustalenia stanu (cech, jakości, stopnia zużycia) majątku wspólnego i jego składników, za chwilę tę należy uznać czas dokonywania działu, a więc czas orzekania, a ściślej - chwilę zamykania rozprawy. Przedmiotem podziału staje się wówczas majątek istniejący w chwili podziału, w stanie w tej chwili stwierdzalnym, mający właśnie wtedy określoną wartość stanowiącą następnie wyznacznik wartości udziałów i podstawę rozliczeń między uczestnikami. Oczywiście punktem wyjścia jest skład majątku wspólnego w chwili powstania odrębności majątkowej (ustania wspólności), a więc powstania współwłasności w częściach ułamkowych, a ściślej przeistoczenia się wspólności łącznej (bezdziałowej) we wspólność udziałową (art. 46 k.r.o. w związku z art. 1035 i nast. k.c.); wszelkie zmiany majątkowe, do których doszło między chwilą ustania wspólności a chwilą działu - samoistne, przypadkowe oraz celowe, jak np. naturalne lub fizyczne zużycie składników majątkowych, a nawet ich utrata, wzrost wartości na skutek dokonanych nakładów, obciążenia rzeczowe, sytuacja rynkowa itp. - podlegają rozliczeniu, a następnie wyrównaniu w postaci spłat lub dopłat. Nie jest także wyłączone stosowanie reguł surogacji; w takim wypadku podziałowi podlegają składniki nabyte w zamian za przedmioty objęte wcześniej wspólnością małżeńską (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2017 r., II CSK 883/16, nie publ.).

W sprawie niniejszej brak jest tymczasem mowy o wzroście wartości nieruchomości położonej przy ul. (...) na skutek remontów przedstawionych przez uczestnika do rozliczenia. W opinii z dnia 06.02.2020 r. – ustosunkowując się do zarzutów uczestnika z dnia 21.09.2019 r., gdzie podnosił on m.in. fakt przeprowadzenia remontu łazienki w 2016 r. – biegły wskazał, że nakłady poczynione przez uczestnika są nakładami koniecznymi, remontowymi, związanymi z konkretnym środkiem trwałym, w następstwie których nie zwiększa się wartość użytkowa tego środka. Nakłady te polegają na wykonaniu w obiekcie budowlanym robót przywracających wartość użytkową, utraconą lub zmniejszoną na skutek użytkowania. Nakłady te mają więc charakter odtworzeniowy, przywracający pierwotną wartość użytkową środka trwałego i nie zwiększają wartości nieruchomości, ale jedynie utrzymują ją w stanie nie pogorszonego.

Podkreślenia wymaga, że stan (co m.in. skutkuje odpowiednią wartością) nieruchomości przyznanej wnioskodawczyni – położonej przy ul. (...) – również został ustalony na chwilę obecną, zatem również przy uwzględnieniu czynionych przez nią nakładów utrzymujących lokal w stanie nie pogorszonego. Gdyby wnioskodawczyni nie czyniła nakładów odtworzeniowych doszłoby do obniżenia wartości użytkowanego przez nią i jej ostatecznie przyznanego mieszkania – co znalazłoby odzwierciedlenie w wysokości zasądzonych na jej rzecz dopłat. Dodać należy, że pozwany w toku postępowania, mimo kwestionowania niemalże każdej z okoliczności związanych z wyceną obu mieszkań, nigdy nie podnosił, iżby wnioskodawczyni swoimi zaniechaniami doprowadziła do obniżenia wartości mieszkania położonego przy ul. (...). To stanowisko zaś korelowało z twierdzeniami L. K. (1), zgodnie z którymi ona również czyniła na mieszkanie nakłady o charakterze koniecznym, jednak po prostu nie przedstawia ich do rozliczenia z uwagi właśnie na ich charakter.

Dodatkowo podkreślenia wymaga, że jak już wskazano, strony dokonały de facto podziału majątku wspólnego już w 2013r. - tj. w dacie opuszczenia mieszkania przy ul. (...) przez wnioskodawczynię, choć jedynie quoad usum. Tymczasem, jak wskazano w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2017 r. (III CSK 137/16) podział quoad usum uchyla ustawowy model zarządu nieruchomością i związany z nim sposób rozliczeń wydatków i nakładów. W przypadku gdy nakład poczyniony był nie w ramach zarządu rzeczą wspólną lecz jako nakład jednego współwłaściciela dokonany tylko na tę część rzeczy wspólnej, z której korzystał on samodzielnie, z wyłączeniem innych współuprawnionych, to do rozliczenia takiego nakładu nie ma zastosowania art. 207 k.c. Różnice, jakie w związku z dokonanymi przez poszczególnych współwłaścicieli nakładami mogą powstać w wartości całej rzeczy (a na tle niniejszej sprawy całego majątku wspólnego) powinny być uwzględnione w postępowaniu o zniesienie współwłasności.

Ostatecznie podnieść należy, że nakłady wskazane do rozliczenia zostały przez uczestnika niewykazane. Na ich udowodnienie uczestnik nie przedłożył wystarczających dowodów. Były to mianowicie kserokopie, niektóre całkowicie niewidoczne, większość to paragony. Nawet jednak gdyby uznać, iż przedłożone przez uczestnika dowody okazały się wystarczające, to ostatecznie przedmiotowa nieruchomość przypadła uczestnikowi, a zatem nie było potrzeby

rozliczenia tychże nakładów, gdyż w konsekwencji Sąd stanął na stanowisku, iż uczestnik poczynił te nakłady na swoją nieruchomości. Rozliczenie nakładów było tym bardziej niezasadne, iż ostatecznie uczestnik otrzymał bardziej wartościowy składnik majątku od wnioskodawczynie.

W świetle powyższego wniosek uczestnika zgłoszony w piśmie z dnia z dnia 31 sierpnia 2020 roku podlegał oddaleniu.

O kosztach postępowania sąd orzekł zgodnie z przepisem art. 520 § 1 k.p.c., który stanowi, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie, co znalazło wyraz w punkcie V. postanowienia. Wskazać bowiem należało, że uczestnik nie kwestionował żądania wnioskodawczynie co do zasady, trudno zatem było upatrywać sprzeczności ich interesów lub różnego stopnia zainteresowania w przedmiocie samego podziału majątku. Postępowanie niniejsze pozwoliło na uregulowanie ich wzajemnych stosunków majątkowych.

Zgodnie z art. 520 § 2 kpc jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników. Zgodnie z przepisem art. 520 § 3 k.p.c. jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie.

Zaznaczenia przy tym wymaga, iż art. 520 § 2 i 3 k.p.c., nawet przy przyjęciu istnienia wskazanych w nim przesłanek nie nakazuje odstąpienia od ogólnych reguł rozkładu ciężaru kosztów postępowania z art. 520 § 1 k.p.c., a jedynie wskazuje, że Sąd „może” odstąpić od tej reguły.

O nieuiszczonych kosztach sądowych, które obejmowały wynagrodzenia biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości K. B., Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, który stanowi, że kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

Z uwagi na fakt, iż wnioskodawczynie była zwolniona od kosztów sądowych w całości, zaś powstałe koszty sądowe w przeważającej mierze powstały na skutek postawy procesowej i stanowiska prezentowanego przez uczestnika, który kwestionował każdą opinię biegłego sądowego, co generowało dodatkowe koszty opinii uzupełniających (przy braku zarzutów do opinii ze strony wnioskodawczynie) i maksymalnie przedłużał niniejsze postępowanie, Sąd postanowił nałożyć na uczestnika obowiązek poniesienia tych kosztów w przeważającej mierze. Złożyły się na nie: opłata sądowa od wniosku w wysokości 500 złotych (pozostałe 500 zł obciążało wnioskodawczynie, jednak zwolnioną od kosztów sądowych) oraz koszty opinii biegłego sądowego K. B., przy czym w przypadku opinii pierwszej, która została sporządzona na wniosek obojga uczestników, sąd obciążył uczestnika połową jej wartości, tj. 664,50 zł. W pozostałym zakresie, tj. poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa kosztów wynagrodzeń biegłego, sąd nakazał pobrać je od uczestnika na rzecz Skarbu Państwa (łącznie 4.131,25 zł), obciążając go w punkcie VI postanowienia łączną kwotą 4.631,25 zł.

## ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. Odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć pełn. wnioskodawczynie,
3. Odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć pełn. uczestnika.
4. Akta z apelacją, pismami lub za 1 m-c celem upr.